

עמוד 1 מתוך 22

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

הנחיות פיתוח מאובטח עבור מערכות המאוכסנות בתהיל"ה

גרסא 1

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

מאפייני מסמך

מחבר	נמרוד לוריא
מספר גרסה	1
סטטוס	הפצה
תאריך הוצאה	יוני 2009
שם קובץ אלקטרוני	Application_dev_rules

תשומות / הערות

שם/תפקיד	הערה (אופציונאלי)	תאריך	חתימה

אישורים

שם/תפקיד	תאריך	חתימה
אסף קרן – מנהל אבטחת מידע	28.06.2009	

היסטוריה

מ. גרסה	ת. הוצאה	מחבר	שינויים מרכזיים בגרסה

הפצה

מ. גרסה	נמענים

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

תוכן עניינים

4.....	כללי	1.1
5.....	תיאור האיומים	1.1
6.....	הנחיות לפיתוח מאובטח	2.2
6.....	מדיניות סיסמאות	2.1
7.....	נעילת משתמשים	2.2
7.....	ניהול משתמשים והרשאות	2.3
8.....	אימות קלט	2.4
8.....	הגנה על מידע רגיש	2.5
9.....	הגנה על מידע בתעבורה	2.6
9.....	ניהול מופעי משתמשים (Session Management)	2.7
10.....	ניתוק מערכת	2.8
11.....	שימוש בתעודות והצפנות	2.9
12.....	ניהול שגיאות	2.10
13.....	חיווי ובקרה	2.11
14.....	חתימת קבצים	2.12
14.....	CAS	2.13
14.....	ניהול הגדרות	2.14
15.....	הגנה מפני מתקפות אפליקטיביות	2.15
17.....	אנשי קשר	2.16
19.....	נספחים	3.3
19.....	General Checklist	3.1
20.....	Web & Database Checklist	3.2
20.....	Cryptography Checklist	3.3
21.....	Developer Security Checklist	3.4
22.....	Developer Security Tools	3.5

1. כללי

פרויקט תהיל"ה מספק שירות אירוח של אתרי אינטרנט עבור משרדי הממשלה. עיקר פעולתם של האתרים הממשלתיים מתבטא במתן מענה לשלושה צרכים עיקריים:

- שירותים מקוונים במסגרת ממשל זמין (תשלומים, טפסים, פניות ציבור וכו')
- מקור מידע רשמי ועדכני של נתונים, פרסומים והודעות לכלל הציבור
- חלק ממערך ההסברה של מדינת ישראל

המידע המאוחסן על שרתי האינטרנט בתהיל"ה, הינו רשמי ובדרך כלל רגיש. מערכות אלה נתונות תחת נסיונות השחתה, החדרת תעמולה, גניבה, שיבוש מידע, השבתה ומניעת שירות קבועים.

חולשת אבטחה אחת יכולה להספיק בכדי להשתלט על מערכת, ולהשתמש בה כעוגן להמשך התקפות בסגמנטים פנימיים של רשת האירוח. ללא קשר לחשיבות המידע אותו הם מציגים, כל אתרי האינטרנט המתארחים בפרויקט נתונים תחת נסיונות פריצה והתקפה, ולכן שירות זה כפוף למדיניות אבטחת מידע נוקשה.

כלל המפתח ביישום מדיניות זו הוא, שכל פגיעה באתר או מערכת ממשלתיים, כמוה כפגיעה בנכס ממשלתי ולצורך העניין, פגיעה בממשלה. עקרונות אבטחת המידע נקבעו ואושרו ע"י החשב הכללי, מנהלת הרשת הממשלתית, אגף ביטחון באוצר וחברות אבטחת מידע.

מסמך זה מטרתו להדגיש את נושאי האבטחה השונים בעת פיתוח אפליקציה אשר תתאכסן במתקני תהיל"ה. מסמך זה מתאר באופן כללי את הגישות שבהם יש לנקוט על מנת לאפשר פיתוח מערכת מאובטחת. חשוב להדגיש כי מסמך זה הינו בסיסי והדרישות עלולות להשתנות בין המערכות השונות בהתאם לרגישות ולסוג המערכת.

1.1 תיאור האיומים

שלוש רמות עיקריות:

- **הרשת (Network)** (שימוש בפרוטוקולים אסורים, הצלבת רשתות...)
- **מערכת ההפעלה** (הרשאות לקויות, שימוש בשירותים אסורים...)
- **היישום (Application)** (עיבוד שגוי של קלט משתמש, הרשאות...)

סכנות ואיומים נפוצים על יישומי אינטרנט:

- השחתה "רועשת" - החלפת דפים, מחיקת התוכן (defacement)
- השחתת מידע, זיוף והצגת מידע שגוי (ובכך פגיעה במשתמשים ובמהימנות של המערכת)
- מניעת שירות - האטת המערכת או השבתתה
- הונאה – הפעלת יישומים במירמה, גניבת כסף
- גניבת מידע, ריגול אחר משתמשים תוך גניבת זהות, התחזות
- השתלטות, חדירה פנימה לתוך הארגון
- פשינג

טכניקות פעולה:

- איסוף מידע – חשיפת כל פרט אפשרי על המערכת: סביבות עבודה, גרסאות תוכנה, תהליכים, פורטים פתוחים, שירותים פעילים וכו'.
- מתבצע בד"כ ע"י כלי סריקה (סקאנרים) אך גם בצורה ידנית
- למשל ערעור היציבות של המערכת, ותוך כך הפקת הודעות שגיאה
- המידע שהתקבל על המערכת מאפשר ניצול חולשות ברכיבים שנגלו
 - הרצת קוד מרחוק למשל ע"י ניצול זליגת חוצצים (Buffer Overflow)
 - ניצול לוגיקה בצד הלקוח להזרקת קוד ושיבוש המידע שמועבר למערכת:
 - Cross-site scripting
 - HTML, XML, LDAP, SQL injection
 - ניצול הרשאות לקויות
 - Directory traversal
 - ניצול הזדהות חלשה של משתמשים, ניצול מנגנון ניהול משתמשים לא מאובטח (להתחזות, ניחוש משתמשים וסיסמאות וכו')
 - הסנפת תעבורה לא מוצפנת Man in the Middle
 - וכו'...

אכיפת מדיניות אבטחת המידע מתבצעת כחלק מהפעילות השוטפת.

תנאי ראשון ביישום המדיניות הינו הקפדה על תכנות נכון ואיפיון של האפליקציות בהתאם לכללים המובאים.

2. הנחיות לפיתוח מאובטח

2.1 מדיניות סיסמאות

- הסיסמא לא תעבור גלויה ברשת אלה בצורה מוצפנת \ ב hash או על גבי תווך מוצפן.
- המערכת תספק למשתמש את היכולת להחליף את הסיסמא בעצמו, בצורה בטוחה, בכל עת.
- אורכם של שמות המשתמשים של המערכת יהיה לפחות 8 תווים.
- לא יוגדרו במערכת משתמשים בעלי שם משתמש טריוויאלי, כגון 'admin'.
- סיסמת המשתמש לא תהייה קצרה מ-10 תווים ותהייה מורכבת לפחות מ-3 קבוצות תווים מתוך הארבע הבאות:
 - אותיות קטנות;
 - אותיות גדולות;
 - ספרות;
 - תווים מיוחדים.
- סיסמתו של מנהל המערכת (אדמיניסטרטור) תהייה באורך של 12 תווים לפחות.
- תוקפה של סיסמת המשתמש יפוג כל 60 יום ועל המשתמש יהיה להחליף את סיסמתו בהתאם למבנה המתואר לעיל.
- מנגנון החלפת הסיסמא ישמור היסטוריית הסיסמאות של 5 מחזורים לפחות ולא יאפשר למשתמש לחזור על אף אחת מהסיסמאות הללו בעת החלפת הסיסמא.
- טרם החלפת הסיסמא על המשתמש יהיה להקיש את סיסמתו הנוכחית.
- החלפת הסיסמא לא תתאפשר בטווח של 24 שעות מהחלפת הסיסמא האחרונה.
- הסיסמא הראשונית של המשתמש תהייה רנדומאלית ובהתאם למבנה שהוגדר לעיל.
- המערכת תחייב את המשתמש להחליף את סיסמתו הראשונית בעת ההתחברות הראשונה למערכת.
- תוקף הסיסמא הראשונית יהיה 3 ימים, ולאחר מכן המשתמש ינעל ולא יוכל להשתמש בה.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- במקרה בו המשתמש שכח את סיסמתו, המערכת תיצור לו סיסמא חדשה. כמו הסיסמא הראשונית, סיסמא זו תהייה מוגבלת בתוקף והמשתמש יהיה מחויב להחליפה בעת השימוש הראשון בה.
- יצירת סיסמא חדשה במקרה בו המשתמש שכח את הנוכחית תהייה אך ורק לאחר זיהוי המשתמש באמצעים אחרים, כגון כתובת דואר אלקטרוני, שאלות סודיות וכדומה.
- אין להציג בשום שלב במחשבי המערכת, במחשבים של משתמשי המערכת, בקוד המקור של דפים וטפסים המועברים למשתמש, את מזהי האימות של המשתמשים השונים במערכת.
- סיסמת המשתמש תשמר בצורת hash בבסיס המידע.

2.2 נעילת משתמשים

- נעילת המשתמשים תתבצע לאחר 3 ניסיונות הזדהות כושלים.
- עקב מיעוט המשתמשים אין להשתמש במנגנוני שחרור אוטומטי, אלא השחרור יבוצע על ידי מנהל המערכת לאחר קבלת הפניה מהמשתמש וידידי זהות.
- נעילת המשתמש תתבצע בצד שרת המערכת ולא ברמת ה-Session או ה-Client.
- משתמש ניהול המערכת לא ינעל לאחר ניסיונות זיהוי כושלים על מנת למנוע מצב של מניעת שירות של המערכת.

2.3 ניהול משתמשים והרשאות

- הרשאותיהם של המשתמשים יקבעו לפי עקרון ההרשאות המינימאליות הדרושות, כלומר כל משתמש מערכת יקבל את הרשאותיו בהתאם לדרישות עבודתו במערכת ולא מעבר לכך.
- הרשאות המשתמש ייבדקו בכל השכבות ובכל הרכיבים של המערכת.
- יש לבצע בדיקת הרשאות משתמש בכניסה לכל דף במערכת.
- יש לבצע בדיקת הרשאות משתמש טרם ביצוע פעולות במערכת.
- אין להסתמך על מנגנון זיהוי כמנגנון הרשאות. משתמש מזוהה במערכת אינו בהכרח מורשה לכל חלקיה.

- בקרת הגישה תתבצע בצד השרת בלבד ולא תסתמך על נתונים השמורים במחשבו של הלקוח, לדוגמא cookies.

2.4 אימות קלט

- בקרת קלט מהמשתמש תיבדק בשכבות השונות בהתאם לסוג המידע שאמור להתקבל שימוש ב white list – regular expression, קרי, סינון על פי ערכים מותרים ידועים מראש ולא שלילת ערכים. משום שניתן להציג קלטים ביותר מצורה אחת על ידי שימוש בקידוד שונה.
- הבדיקות יתבצעו גם בצד המשתמש וגם בצד הלקוח.
- בגישה ל WS וגישות SOAP באמצעות XML, יש לבצע בדיקות לקלט שמועבר למערכת לפי סכמות XSD מוגדרות מראש לכול פעולה \ מתודה בשרות אליו מתבצעת הגישה.

2.5 הגנה על מידע רגיש

- יש להצפין נתונים רגישים במערכת. כגון:
 - נתונים רגישים וחסיים של משתמשי המערכת.
 - במידה וקיימים קבצים (כגון קבצי Word, PDF, תמונות וכדומה) אשר מכילים מידע רגיש בבסיס הנתונים יש להצפינם גם כן.
 - נתוני זיהוי של רכיבי תוכנה שונים, כגון נתוני הזיהוי של שרת האפליקציה לשרת בסיס הנתונים וכדומה.
 - מפתח ההצפנה יישמר במקום מאובטח על שרת המערכת, כגון ה-Registry. הגישה למפתח תוגבל לאפליקציה ולאדמיניסטרטור של השרת בלבד.
 - יש לבצע הצפנה של המפתח ע"י שימוש בהצפנת DPAPI, יש לשמור עותק של המפתח במקום מוגן נפרד (פיזי) למקרה שלא ניתן לשחזר את המפתח המקורי.
- אחסון סיסמאות באופן מאובטח תעשה באופן הבא:
 - הסיסמאות אינן דורשות הצפנה דו כיוונית כיוון שאין צורך באחזורם, לפיכך הסיסמאות ישמרו בבסיס הנתונים לאחר ביצוע HASH על ערכן.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- לכל משתמש בעת יצירת סיסמא ייבחר ערך רנדומאלי אשר ישורשר לסיסמא טרם ביצוע ה-HASH. ערך זה נקרא ערך SALT.
- ערך ה-SALT ישמר בבסיס הנתונים יחד עם פרטי המשתמש.
- על מנת לבדוק כי הסיסמא שהמשתמש הזין הינה נכונה, משרשרים אליה את ערך ה-SALT מבסיס הנתונים ומבצעים על הערך החדש את פעולת ה-HASH שבוצעה בעת שמירת הסיסמא. אם ערך ה-HASH החדש תואם את ערך ה-HASH אשר שמור בבסיס הנתונים, הרי שהסיסמא נכונה.
- יש להשתמש בהצפנות מקובלות כיום בשוק, כגון RSA, ולא לבנות אלגוריתם הצפנה ייחודי למערכת.
- אין לאפשר שמירת נתונים רגישים של המערכת במחשבו של המשתמש.
- יש למנוע את שמירת נתוני המערכת בספריית הקבצים הזמניים ובמנגנוני ה-Cache במחשב המשתמש.

2.6 הגנה על מידע בתעבורה

בעקבות רגישות המידע אין לאפשר העברת מידע בתווך אינטרנט ללא הצפנתו. מומלץ להוסיף הגבלות אלו ברמת האפליקציה. כל התעבורה תתבצע בתווך מוצפן.

2.7 ניהול מופעי משתמשים (Session Management)

- יש להבטיח כי נתוני session נשמרים בצורה בטוחה במהלך חיי המערכת ובפעולת המערכת השונות המתבצעות עם האובייקטים \ משתמשים.
- יש להבטיח כי קיימת הפרדה בין ניהול הזהויות לבין שימוש ב session כך שלא יתכן מצב כי משתמש שלא ביצע הזדהות יוכל להשתמש ב session פעיל של משתמש שביצע הזדהות כנדרש(גניבת זהות), כלומר יש להבטיח כי המערכת אינה מסתמכת על נתוני session בכדי לאפשר למשתמש חשיפה למידע ופעולות רגישים במערכת.
- יש להשתמש ברכיבי session רק עבור שמירת מצב משתמש בין בקשות http שונות במערכת וכן לצורך ביצוע personalization עבור משתמש.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- אין לשמור מידע רגיש ב SESSION , במידה ונדרש יש לבצע הצפנה של מידע זה.
- בכל מצב שבו נשמר מידע רגיש ב session יש להבטיח כי המידע נשמר בצורה בטוחה ולא תתאפשר גישה אליו שלא דרך מקור מוסמך ומאושר (כלומר מהאפליקציה שייצרה את המידע) .
- על המערכת להימנע במידת האפשר בשימוש ב client – side state management כגון view state , cookies , hidden files לצורך קבלת נתונים עבור session .
- האפליקציה תעשה שימוש רק בזרות אשר נתקבלה בתהליך ההזדהות בכניסה לאפליקציה ואשר מבצעת שימוש ב- Session ID ייחודי וזמני.
- יש למנוע ביצוע גישה למערכת ללא SESSION תקין.
- יש למנוע ביצוע גישות מרובות מאותו SESSION למערכת.

הנחיות נוספות לגבי ניהול מופעי משתמשים כפי המופיע במסמך האפיון (פרק 5) :

- אין להעביר את נתוני הזיהוי של המשתמשים בין מחשב המשתמש לשרתי המערכת, למעט דף הכניסה למערכת.
- יש לקיים מנגנון Idle Timeout אשר יסיים את ה-Session של המשתמש לאחר מספר דקות מוגדר, כ-15 דקות, של חוסר פעילות במערכת.
- יש לקיים מנגנון Session Timeout אשר יסיים את ה-Session לאחר זמן ארוך של פעילות במערכת, כ-8 שעות. מנגנון זה נועד למנוע שימוש במערכת באמצעות סקריפטים וכדומה.
- יש לשקול את ניתוק Session במצבי שגיאה מסוימים.
- ניתוק ה-Session יבוצע על ידי סיום תוקף ה-Session בצד השרת, ולא על ידי העברת הלקוח לדף הכניסה בלבד.

2.8 ניתוק מערכת

- האפליקציה תאפשר יציאה מסודרת ונוחה מהמערכת בכל דף החל מדף הכניסה (Login).
- ניתוק זה יבטיח כי משתמש לא יוכל לבצע שימוש חוזר במערכת ללא ביצוע הזדהות מלאה מחדש.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- במקרה של זיהוי פעילות חשודה במערכת (כפי שהוגדרה במידול הסיכונים) כגון ניסיונות לביצוע sql injection או הזנת סקריפטים זדוניים בשדות קלט, נדרש לבצע ניתוק כפוי של המשתמש, לבצע רישום ללוג וכן להתריע על כך למנהל המערכת.

2.9 שימוש בתעודות והצפנות

עבור מידע המוגדר כרגיש, יש לאפשר טיפול באמצעי מידור הן ברמת מנהלי המערכת והן ברמת המשתמש. כולל:

- תמיכה בסוגי מידע שונים.
- יכולת הגדרה במערכי ה-Audit לרישום גישה או ניסיונות גישה למידע המוגדר כרגיש. רישום ה-Audit יבוצע באופן מלא בכל שכבה, ובביצוע האחזור ניתן יהיה להפריד באופן מובהק בין התהליכים ובין השכבות השונות שבהם בוצע ה-Audit. במערכת מידע נדרש לבצע הצפנה לפי הכללים הבאים:
כאשר מתבצעת הצפנה למידע רגיש יש לממש אלגוריתמי הצפנה לפי הכללים הבאים:
- אין לבצע שימוש באלגוריתמים שפותחו בצורה עצמאית.
- יש לבצע שימוש באלגוריתמים מוכרים כגון:
 - AES עבור הצפנה סימטרית
 - RSA עבור הצפנה א-סימטרית
 - Sha-2 עבור hash חד כיווני
- עבור יצירת מספרים רנדומאליים יש להשתמש במנגנון מבוסס crypto random generator

הגנה על מפתחות הצפנה:

- יש לאבטח את מפתח \ מפתחות ההצפנה הנמצאים בשימוש המערכת מפני גישה \ שימוש זדוני ללא הרשאה בהתאם לסוג המפתח – ציבורי \ פרטי.
- יש להגן על המפתח מפני הרס או שינוי בצורה לא מורשת.
- יש לנהל בקרה ודיווח לגבי ביצוע גישות ושימוש במפתחות הצפנה.
- יש להבטיח יכולות שיחזור וגיבוי בשימוש במפתחות הצפנה (כדי להבטיח שיהיה ניתן לשחזר מידע רגיש שהוצפן עם מפתח שאבד).

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- על המערכת להימנע משמירת מידע רגיש בקובצי הגדרות, קבצים זמניים, cookies, זיכרון מטמון וכו'. במידה ומידע נשמר במקומות אלו, נדרש לוודא כי לאחר סיום עבודה במערכת מידע שיעורי זה ימחק.

2.10 ניהול שגיאות

- הודעות שגיאה שיוצגו למשתמש כתוצאה משגיאות המתרחשות באפליקציה יהיו הודעות שאין בהן כדי לחשוף את אמצעי האבטחה במערכת. יש לוודא כי הודעות שגיאה אינם חושפות מידע רגיש בנוגע למבנה המערכת ומשאבי המערכת. הודעות השגיאה שיוצגו יהיו ג'נריות וכלליות.
- הודעות שגיאה שיוצגו למשתמש יהיו הודעות שאין בהן כדי לחשוף את התשתית האפליקטיבית לגרסאותיה השונות כגון: מערכות הפעלה, שרתי web, שרתי אפליקציה, בסיסי נתונים, פרוטוקולים בשימוש, Web Services בשכבות נמוכות וכדומה.
- אין להציג כל מידע רגיש (כולל: מספרי אשראי, סיסמאות, מפתחות הצפנה וכו') בהודעות שגיאה המוצגות למשתמש.
- כאשר קלט המשתמש אינו מתאים לתבנית הנדרשת בשדה קלט, יש להציג למשתמש הודעת שגיאה המפרט מהי התבנית בה נדרש להשתמש.
- על המערכת לנהל מערך ללכידת שגיאות בזמן ריצה:
 - יש לצפות שגיאות מראש וללכוד אותן בקוד המערכת.
 - בשגיאות שהוגדרו כשגיאות כתוצאה מפעילות הקשורה באבטחת מידע יש לנהוג לפי מה שהוגדר במידול הסיכונים של המערכת, כולל דיווח למנהל המערכת, חסימת משתמש וכו'.
- יש לדאוג לכך שמידע משגיאות יהיה מתועד ע"י המערכת בדפי ה log שלה.
- על המערכת להתמודד עם שגיאות בהיבט של זמינות כך שאם למשתמש מסוים מתרחשת שגיאה הוא אינו חוסם גישה למשתמשים אחרים שמריצים את המערכת (קריסה כללית).
- במערכות רגישות ובסיכון בינוני ומעלה, המערכת תכלול לאחזור הודעות שגיאה (אחזור מלא, אחזור חלקי לפני פרמטרים שונים).

- פרמט הדיווח של הלוגים צריך להתאים לפורמט מערכת SIM \ SOC כך שיהיה ניתן לאסוף את הודעות השגיאה.

2.11 חיווי ובקרה

- האפליקציה תתעד את הנתונים הבאים, במידה והם מוגדרים, עבור כל פעולה במערכת:
 - Timestamp.
 - זיהוי המשתמש.
 - מיקום המשתמש (מחשב/IP).
 - מיקום המשתמש במערכת (מסך, טופס, טבלה וכדומה).
 - פרטים מלאים של הפעולה המבוקשת.
 - בנוסף יתועדו הפעולות הבאות:
 - צפייה במידע במערכת.
 - עדכון מידע במערכת.
 - כתיבה ומחיקה של מידע במערכת.
 - כל פעולות הניהול במערכת.
 - כל פעולות הזיהוי במערכת, כולל כישלונות של פעולות אלו והסיבה לכך.
 - כל פעולות ההרשאות במערכת, כולל כישלונות של פעולות אלו.
 - שגיאות מערכת.
 - ועוד, בהתאם לצורך.
 - התיעוד יתבצע בשתי שכבות: תיעוד פעולות משתמשי מערכת באפליקציה, תיעוד גישה לנתוני המערכת בבסיס הנתונים.
 - חשוב להדגיש כי התיעוד לא יכיל את נתוני הזיהוי של משתמשים או נתונים רגישים אשר שמורים בבסיס הנתונים של המערכת.
 - כל פעולות תיעוד, בכל הרמות של המערכת, חייבת להכיל את המשתמש המבצע את הפעולה בפועל על מנת למנוע התכחשות משתמשים לפעולותיהם.
- מעקב:**
- יש לוודא כי נתוני התיעוד והמעקב נשמרים באופן מאובטח במערכת.
 - יש לוודא כי רישומי התיעוד אינם נגישים למשתמשים ללא הרשאות מנהל מערכת.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- יש לוודא כי נתוני התיעוד מגובים יחד עם שאר נתוני המערכת.
- יש לקיים מנגנון ארכיב לנתוני תיעוד ישנים אשר אינם נחוצים לשם פעולתה התקינה של המערכת.
- יש להגדיר בתיאום עם מזמין המערכת את תקופת שמירת נתוני התיעוד של המערכת.

2.12 חתימת קבצים

- יש לבצע שימוש ב strong name ולחתום את קוד הפרויקט לאחר יצירת גרסת ייצור יציבה.
- מומלץ להחליף חתימה זאת בכל שחרור של גרסה חדשה.

CAS 2.13

- מומלץ לממש מנגנון CAS במערכת על מנת להגביל את גישת האפליקציה למקורות מידע שלא נדרש לבצע אליהם גישה כגון FTP, Unmanaged code וכו'.

2.14 ניהול הגדרות

- על המערכת לפרט באפיון את כל אמצעי גישות ניהול ההגדרות שבמערכת:
- יש להגדיר תחת איזה חשבון רצה המערכת (משתמש , מנהל , חשבון מערכת ...) , הדרישה היא כי המערכת תרוץ תחת חשבון עם רמת הרשאות הנמוכה ביותר הניתנת כך שלא תאפשר ביצוע פעולות לא רצויות ע"י משתמשים רגילים. לא יופעל שום רכיב עם זיהוי SYSTEM ו/או הרשאות ADMIN או מקבילות להם.
- יש להגדיר דרכי גישה מאובטחות למשאבים חיצוניים כגון בסיס מידע, מערכת קבצים וכו' (למשל ע"י הצפנת מחרוזת קישור לבסיס מידע).
- יש להגדיר גישה מאובטחת לאדמיניסטרציה במערכת כולל זיהוי חזק והגבלת הגישה למורשים בלבד. יש לשקול הגדרת כתובות IP מסוימות שרק מהן ניתן לגשת לממשק הניהול.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- יש לדאוג לכך שלא יהיה ניתן לחשוף ולגשת למידע רגיש הקיים בקובצי הגדרות למשתמשים ללא הרשאות מתאימות.
- אין לשמור מידע רגיש בקובצי הגדרות. במידה ונדרש יש להצפין אותו ע"י שימוש ב dpapi.

2.15 הגנה מפני מתקפות אפליקטיביות

מניעת התקפות cross site scripting

יש לבצע בדיקות תקינות בצד השרת על כל הקלט המגיע מצד המשתמש. בדיקת הקלט תכלול את הבדיקות הבאות:

- יש לבדוק את קיומו של הקלט ולא לאפשר הזנת ערכים ריקים.
- יש לבדוק ולהגביל את אורך הקלט (עפ"י האפיון שימוש ברשימות white list וב regular expression לפני הכנסת קלט למערכת).
- יש לבדוק שטיפוס הקלט המתקבל הוא מהסוג המצופה.
- יש לבדוק כי טווח הערכים שמתקבל מתאים להגבלות שנקבעו.
- יש לבדוק את הרכב התווים בקלט, ולוודא שהוא אינו מכיל תווים אסורים. ככלל יש להימנע ככל האפשר מקבלת קלט שאינו מכיל ערכים אלפא נומריים, למעט רווחים.
- יש לוודא כי ערכו של הקלט תואם ללוגיקה העסקית של רכיב היעד.
- יש לוודא כי הקלט ב encoding המתאים למערכת.
- יש להעביר את כלל התווים שאינם אלפאנומריים קידוד HTML בטרם הצגתם למשתמש. תהליך הקידוד יבטיח כי קוד שתול יוצג כטקסט ולא ירוץ על הדפדפן.
- אין להכניס לבסיס הנתונים תווים הנובעים מקלט ישירות לתחום הפעולה של client side scripting (תגי script, אירועי HTML וכדומה).

מניעת הזרקות SQL

- אין לאפשר גישה ישירה לבסיס הנתונים. גישה לבסיס הנתונים תתבצע באמצעות שיכבה מתווכת כגון WS או DAL בפרויקט נפרד \ תשתית.
- בכל מקרה יש לבצע סינון מסודר של תווים למניעת הזרקת שאילתות SQL.
- כל תעבורת השאילתות תבוצע ע"י שימוש ב- stored procedures באופן הנכון וללא שימוש בהעברת פרמטרים בקריאה ל- stored procedure.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

מניעת מתקפות חסימת שירות.

- יש לקחת בחשבון את כלל האיומים העלולים לגרום מתקפות Denial of service (מניעת שירות) ולגבש בקרות כנגדם.
- במנגנון נעילת משתמשים יש לקחת בחשבון את אלמנט הזמינות כך שיהיה ניתן לשחרר משתמש שננעל בצורה מהירה יחסית.

הגנה מפני buffer overflow.

- יש לאמת פרמטרי מחרוזות כקלט ופלט – יש לוודא את אורך המחרוזת שלא תחרוג מהמקסימום.
- יש לאמת גבולות של מערכים.
- יש לאמת אורך נתיב לקבצים.

הגנה מפני מתקפות Network

:eavesdropping

- הצפנת תווך תקשורת\ הודעה בזמן ביצוע הזדהות.
- הצפנת תווך תקשורת \ הודעה בזמן העברת מידע הקשור בפרטי זיהוי משתמש כגון החלפת סיסמא וכו'.

הגנה מפני מתקפות Brute force &

:Dictionary attacks

- מימוש מדיניות סיסמאות חזקה.
- מימוש מנגנון נעילת משתמשים.
- שמירת סיסמאות ע"י שימוש ב hash בתוספת מספר רנדומאלי.

הגנה מפני מתקפות session hijacking

:session replay

- אין לאפשר פתיחה של יותר מ session אחד עבור משתמש (במערכות רגישות בלבד)
- יש לבצע בדיקות אימות ל session לפני מתן גישה כלשהי.

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- שימוש לבצע שימוש בתווך מוצפן כדי שלא יהיה ניתן לגנוב cookie המועבר לאפליקציה.
- למניעת מתקפות replay יש ליצור ערך חד ערכי עבור כול הודעה הנשלחת, כמו כן מומלץ לשלב חתימה בגוף ההודעה – timestamp.

מניעת שמירת נתונים במטמון הדפדפן

- אופציית אחסון הדפים (Caching) תהיה מבוטלת עבור כל הדפים באפליקציה ולכל סוגי הדפדפנים.

מניעת חשיפת תוכן תיקיות השרת

- יש לבטל את מאפיין ה-Directory Listing בכל אחת מהתיקיות הוירטואליות על שרת האפליקציה.

מניעת אפשרות אחסון פרטי הזדהות בדפדפן

- יש לבטל אפשרות ה- Password Auto complete ע"י שליחת מאפיין מתאים בתגי ה-Password וה-Form בדף ה-HTML. דוגמא:
<INPUT TYPE="password" AUTOCOMPLETE="off">

מניעת גישה לדפי בדיקות ודפים שאין אליהם

קישורים נדרשים באפליקציה

- יש למנוע גישה לדפי סביבת הבדיקות ולהסיר אותם מסביבת הייצור של המערכת.
- יש לפעול לפי נוהל העברה ליצור מסודר.

2.16 אנשי קשר

- הנהלה
 - מנהל תהיל"ה וממשל זמין: בועז דולב
 - ס.מנהל תהיל"ה וממשל זמין: אילן יום טוב

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

- CTO: פינחס רוזנבלום

• צוות אבטחת מידע

- מנהל הצוות: אסף קרן assafk@tehila.gov.il

- אחראי אבטחת אפליקציות: נמרוד לוריא nimrod@tehila.gov.il

• מערך אירוח אתרים

- מנהל הצוות: מאיר קראוסהר meir@tehila.gov.il

3. נוספים

General Checklist 3.1

Check Item	Check
If using Visual Studio .NET, application is compiled with the latest Visual Studio .NET /GS buffer overrun protection flag.	
If using Visual Studio.NET, debug builds are compiled with the /RTC1 flag.	
Any un-trusted input is validated for size, type and length prior to use or storage.	
Buffer management functions are safe from buffer overruns.	
Where possible, Strsafe.h (click here) is used.	
All DACLs are explicitly defined, not set to NULL or Everyone (Full Control)	
No hard-coded passwords or secrets (such as keys used in cryptosystems) are present.	
References to any internal resources such as user names and UNCs have been removed.	
Temporary file names are unpredictable.	
Error messages do not give too much information to an attacker (such as stack trace and extraneous drive information).	
Processes running with high privileges have been reviewed by at least one other person and business justification for privilege level has been validated.	
No user data is written to HKLM in the registry or "c:\program files".	
Where impersonation is used, function return values are always checked.	
For every impersonation instance, there is a corresponding revert.	
Unauthorized connections are limited in the amount of resources (CPU, memory, disk space, etc.) they can use.	
Where sockets are used, application bind to explicit IP address instead of 0 or INADDR_ANY.	

ממשל זמין – פרויקט תהיל"ה

At least one automated tool is used to identify code weaknesses before deployment.	
No sensitive data is embedded in configuration or XML files.	
Security decisions based on filenames are avoided where possible. When used, business justification is established and the code is reviewed by a security subject matter expert.	

Web & Database Checklist 3.2

Check Item	Check
Web pages do not output un-trusted data that has not been encoded first or filtered by AntiXSS Library (cross-site-scripting, or XSS, attacks).	
SQL statements are executed through parameter stored procedures, and not generated dynamically from un-trusted user input.	
The SA account, or any highly privileged account, is not used to create connections to the SQL server.	
Server validates access rights and does not rely on client-side verification.	

Cryptography Checklist 3.3

Check Item	Check
Secrets are not hard-coded into application code.	
SecureZeroMemory is used in place of ZeroMemory/memset when dealing with sensitive data such as session keys and key pairs.	
Cryptographically strong random number generators are used in place were security decisions or processes are executed based on random data.	
Cryptographic functions are implemented through the use of standard libraries such as CryptoAPI or System.Security.Cryptography and not developed in-house.	

Secret data is protected (DPAPI, crypto-stores, etc.)	
---	--

Developer Security Checklist 3.4

Link	Security Checklist
http://msdn.microsoft.com/library/default.asp?url=/library/en-us/dnpag2/html/pagquestionlist0002.asp	Security Question List: Managed Code
http://msdn.microsoft.com/library/default.asp?url=/library/en-us/dnpag2/html/pagquestionlist0001.asp	Security Question List: ASP .NET
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnnetsec/html/CL_SecRevi.asp	.NET Framework 1.1
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnpag2/html/pagck0003.asp	.NET Framework 2.0
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnnetsec/html/CL_SecuDat.asp	ADO.NET 1.1
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnpag2/html/pagck0002.asp	ADO.NET 2.0
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnnetsec/html/CL_SecuAsp.asp	ASP.NET 1.1
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnpag2/html/pagck0001.asp	AS.NET 2.0
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnnetsec/html/CL_SecuEnt.asp	Enterprise Services
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/dnnetsec/html/CL_SecuWeb.asp	Web Services .NET 1.1
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/secmod/html/secmod85.asp	Building Secure Web Services
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/secmod/html/secmod84.asp	Building Secure Service Components
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/secmod/html/secmod87.asp	Building Secure Data Access
http://msdn.microsoft.com/library/en-us/secmod/html/secmod86.asp	Building Secure ASP.NET

us/secmod/html/secmod83.asp	Pages
--	-------

Developer Security Tools 3.5

Link	Tool Scope	Tool Name
http://www.microsoft.com/whdc/archive/PREfast-drv.msp	Unmanaged languages source code scanner (C/C++)	PRE-FAST
http://www.gotdotnet.com/Team/FxCop/	.NET Framework languages assembly scanner (C#, VB.NET, etc.)	FxCop
Available on Visual Studio 2005 Team Systems (Developer and Team Suite editions)	Scanner for both unmanaged languages (C/C++) and .NET Framework languages (C#, VB.NET, etc.)	Visual Studio 2005 Team System Code Analysis Tool
http://msdn.microsoft.com/security/securecode/threatmodeling/acem/	Threat modeling tool for IT applications	Threat Modeling and Analysis Tool
http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?familyid=9a2b9c92-7ad9-496c-9a89-af08de2e5982&displaylang=en	Managed library that implements whitelist techniques for mitigations against cross-site scripting attacks.	Anti-Cross Site Scripting Library V1.0